

CSORBA GYÓZŐ

Utóidény*

I

A kései vendégek is mint a kései levelek: ritkák és tétovák már. A hibátlan szépségű ősz (ily tömény gyönyörűséggel a pusztulás ajándék) csak fokozza bizonytalanságukat. Nem bújnak, nem menekülnek – állnak és bámészkodnak, csupán ha egy-egy árnyék csapódik rájuk, vagy szél suhan el mellettük, gyorsítják meg mozgásukat, válnak céltudatosabbá.

II

Lesem a nőket. Úgy választottam figyelőhelyet, hogy ne sokáig lássam őket, csak rövid szakasznyi úton, melyen járásuk tiszta, céltalan. A kanyar után házak vannak, boltok, busz-megálló és ezek ellenségeim. Addig viszont odamennek, ahova én akarom, s valamennyien értem andalognak a ritkuló tetejű sétányon. Árnyékban s hűvös széllegyintésben értem melegszik meg szemük.

III

Öregek, gyerekek, szerelmesek. Betegek, szórakozók, kíváncsiak. Fájdalom és unalom úzóttjei. Ezer embernyi ősanya a táj. Mindenki a maga tejét szívhatja belőle. Ez a délután ezer szín alatt megy széjjel a világba, s nem lesz kéz, mely – varázslóé akár – egyszerűségét összerakja ismét.

* A költő *Hátrahagyott versek* című, a Pro Pannónia Kiadónál megjelenő kötetéből.

IV

*Rangrejtve járok. Csupa szem, fül, orr vagyok, kétlábú
érzék, érzékelés. A csonka ág is szép, a vízbe hulló test
otromba csobbanása az egyetlen, bontatlan kék búra
fönt, s az égő kerti gaz fanyar szaga. Szép, mert valóság,
valóság. Melegszik a didergő lélek. Talán az üdvösség is
az, hogy a határolt lény visszatalál és elvegyül. Mily
győzhetetlen, aki már föld!*

V

*Rangrejtve fekszem idegen ház idegen ágyában. Fél sza-
badulás. Részrehajlás nélkül várom, jöhetnek tilos ven-
dégeim megint.*

1964. VII. 11.

Meghalt Hamvas Béla

*Segítenek a felbők s az eső
gyászolni megsiratni
holott ő fény volt
s amihez hozzáért ragyogni kezdett*

*lett légyen az a kínai
filozófia vagy az absztrakt művészet vagy a bor
vagy a sonka vagy a káposzta vagy a répa
a szentendrei kertben*

*Egyenrangú minden hatalmasokkal:
a Lélek a Szerelem az Igazság
a Szépség a Halál s az Élet
egy asztalnál ültek vele
ó áldott oligarchia*

A Halál is –

*Fölösleges tehát
gyászolni és siratni
hiszen egyéb se történt
csak annyi hogy a Halál félrehívta
mert hosszabban kívánt vele beszélgetni...*

1968. XI. 15-16.

Kórterem

I

*Távolodó téli tömeg –
Krákogások és köhögések
fogyadoznak majd végre csönd lesz:
Rideg idegen befagyott tó
csak olykor csattan rajta át
vad rianás: pár ferde jajszó*

II

*Lassan meghalni
nagy hiba
legtöbbnek itt
kár várnia
Ki egyszer dúsan
bőven élt
így megalázni
ó miért*

III

*Nemsokára róluk pedig
csak csontvázuk árulkodik*

IV

*Emlékek gúzsába kötve
emlékekkel összefogva
emlékekkel etetődve
emlékekkel megitatva
egy nap tíz nap harminchárom
nem mindegy már vén barátom?*

V

*Megszelídült az ember: sereg vonul föl érte
legyen akármilyen-kórtól-támadt szegényke
Megszelídült az ember? – Minél többet bír ölni
annál nagyobb plecsnit fognak a mellére bökni*

VI

*Azért itt is a halál-mezsgyén
halkan
végig-muzsikál rózsákon zengvén
egy dallam
A falon át is és ha van szív
s rezdül
meleg borzong az ízein
keresztül*

VII

*Hát persze hogy a csonka-bonka
az épnek nem lehet bolondja
Ránéz előbb részvét szemében
aztán fondor
undor
terem helyében*

VIII

*Alighanem kimerültek
poklok poklába lemerültek*

*csöndes szuszogás fon át
mindent-bíró éjszakát
padló alatt összetörve
alszik a jaj mindörökre*

IX

*Erre ifjabb ott egy vénebb
új beteg került közibétek*

*Riadt nagy szemeit kimereszti
alvását már előre veszti*

*Mi lesz az éjjel? Ti meg tőle
ti is ketten féltek előre*

X

*Kórház
kór és ház
pedig ez nem a kór háza
inkább a kór pusztulása
hogy ahány van elszaladjon
még írmagja se maradjon*

XI

*Tudós orvosok kaparásznak bennem
kifordítani szeretnének engem
hogy elég legyen néhány pillanat
s fölismerjék nyomorúságomat*

*Dehát ez nem megy így aztán tovább
kopogtatnak szurkálnak át meg át
világítják mellem tudóm agyam
s gyógyszert tanácsot adnak boldogan*

1988. II. 10–12.

[Itt voltam-e még...?]

*Itt voltam-e még vagy a másik parton?
Lélegzetem ki-bejárt
S érzéketlen érzékeim kitartón
érezkelték a hold-bársony homályt.
Maradtam volna ott túl (ha valóban)
gyűretlen semmiség!
De csalt a gyűrött föld hívogatóan
és visszajöttem ezt azt tenni még*

1986. I. 28.

